

Motion till riksdagen 2025/26:618

av Serkan Köse m.fl. (S)

Byggstart av Tvärförbindelse Södertörn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att byggstarten för Tvärförbindelse Södertörn ska ske utan ytterligare dröjsmål, med full finansiering och med hög funktionalitet och goda kopplingar till övriga statliga vägar, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har gett Trafikverket i uppdrag att redovisa ett förnyat beslutsunderlag för Tvärförbindelse Södertörn samt tillsatt en särskild utredare för att analysera alternativa finansieringsmodeller med slutredovisning i december 2025.

Trafikverket har nu lämnat sitt underlag. Kostnaderna har stigit från tidigare beräknade cirka 15,8 miljarder kronor till omkring 20,6 miljarder. Samtidigt har myndigheten föreslagit kostnadsbesparingar, bland annat genom att ta bort viktiga trafikplatslösningar vid Vårdkasen och Vårby. Dessa förslag har mötts av stark kritik från Södertörnskommunerna, som i en gemensam inlaga till regeringen påpekat att besparingarna riskerar att medföra att vägen tappar centrala funktioner och därmed inte uppfyller sitt syfte.

Det gäller särskilt de östliga ramperna vid trafikplats Vårdkasen, som är avgörande för kopplingen mellan väg 226 och Haninge/Nynäshamn, samt de södergående ramperna på E4/E20 vid Vårby. Om dessa tas bort riskerar trafiken att fortsätta att belasta redan hårt trafikerade lokalvägar och möjligheterna till kollektivtrafik, cykel och hållbar stadsutveckling försvagas.

Slutsatsen är tydlig: Tvärförbindelse Södertörn är fortsatt samhällsekonomiskt lönsam, men den måste byggas i enlighet med vägplanens syfte och funktionsmål, det vill säga som en helhet med hög funktionalitet och fullvärdiga kopplingar till övriga vägnätet. Att vänta till december 2025 riskerar att fördyra projektet ytterligare och försena de nyttor som tvärförbindelsen innebär för trafikanter, företag och hela regionen.

Tvärförbindelsen är en cirka två mil lång mötesfri motortrafikled mellan E4/E20 vid Kungens kurva och väg 73 vid Haninge. Den inkluderar separata gång- och cykelbanor samt förbättrade kopplingar till kollektivtrafik och ersätter en av länets mest olycksdrabbade sträckor. Vägen kommer att avlasta hårt trafikerade lokalvägar, skapa snabbare och säkrare transporter och öka tillgängligheten till samhällsviktiga funktioner som Karolinska universitetssjukhuset i Huddinge.

Tvärförbindelsen förbättrar inte bara framkomligheten för bil- och godstransporter, utan ger även bättre förutsättningar för kollektivtrafik på Södertörn. Detta bidrar till klimatomställningen genom att fler kan resa hållbart. Norvikshamnen i Nynäshamn är av strategisk betydelse för Sveriges försörjningsberedskap. Tvärförbindelsen är därför inte bara en regional transportlösning utan en nödvändig länk i landets nationella säkerhet och beredskap. Utan tvärförbindelsen hämmas både dess utveckling och Stockholmsregionens tillväxt. Projektet är därför inte bara en angelägenhet för Södertörn utan en investering av nationell betydelse.

Vägplanen har vunnit laga kraft och projektet ingår i den nationella transportplanen 2022 till 2033. Kommunerna på Södertörn och näringslivet står eniga bakom satsningen. Det finns därmed inga sakliga skäl för regeringen att invänta Finansieringsutredningens slutrapport innan byggstart. Utredningen kan med fördel löpa parallellt med att bygget inleds.

Norvikshamnen är porten mot Östersjöregionen och en förutsättning för att svensk exportindustri ska kunna konkurrera internationellt. Tvärförbindelsen är därmed inte bara en investering i Södertörn, utan i hela Sveriges tillväxt och handel. Att ytterligare fördröja byggstarten innebär ökade kostnader genom indexuppräkning och inflation, fler trafikolyckor, fortsatt trängsel, högre utsläpp och en bromsad bostads- och näringslivsutveckling.

Tvärförbindelse Södertörn är ingen lyxinvestering utan en nödvändig satsning som stärker hela Stockholmsregionen och Sveriges konkurrenskraft, bidrar till klimatomställningen och skapar förutsättningar för långsiktig samhällsutveckling.

Serkan Köse (S)

Åsa Westlund (S)

Leif Nysmed (S)